

KONDYCJA SERCA W PANDEMII COVID-19

**Rusza XVIII edycja kampanii profilaktyczno-edukacyjnej „Servier dla Serca”
pod hasłem „Misja Ochrony Serca w czasie pandemii COVID-19”**

Konsekwencją utrzymującego się od roku zagrożenia epidemicznego ze strony COVID-19 jest radykalny spadek liczby pacjentów z chorobami przewlekłymi, zgłaszających się do poradni specjalistycznych i szpitali. Nie oznacza to jednak poprawy kondycji zdrowotnej Polaków, ale jest jednym z efektów pandemii, która poważnie ograniczyła możliwość leczenia chorób przewlekłych a także przejawem obaw pacjentów, dla których niebezpieczeństwo zarażenia koronawirusem SARS-CoV-2 okazało się bardziej realne niż ryzyko ze strony schorzeń dobrze znanych i często towarzyszących od wielu lat. Pomimo wysokiej śmiertelności będącej następstwem trwającej pandemii, to wciąż choroby układu sercowo-naczyniowego pozostają pierwszą przyczyną zgonów w Polsce, stanowią nie tylko realne zagrożenie dla życia jednostek, ale niosą również odległe konsekwencje dla zdrowia publicznego. Wobec tej sytuacji, edukacyjna misja podnoszenia społecznej świadomości nt. zagrożeń wynikających z chorób układu krążenia i możliwości przeciwdziałania im nabiera jeszcze większego znaczenia – dlatego rusza XVIII edycja ogólnopolskiej kampanii społeczno-edukacyjnej „Servier dla Serca” – „Misja Ochrony Serca w pandemii COVID-19”.

Minął rok odkąd pandemia COVID-19 radykalnie zmieniła codzienność milionów ludzi na całym świecie i redefiniowała priorytety w wymiarze społecznym i gospodarczym. Powszechnym celem w poszczególnych krajach stało się zapewnienie zdrowia i poczucia bezpieczeństwa obywateli, czemu m.in. służyły wprowadzane coraz bardziej daleko idące ograniczenia i restrykcje. Zagrożenie ze strony

koronawirusa SARS-CoV-2 w krótkim czasie zdominowało globalną dyskusję, która stała się siłą napędową narastającego poczucia niepokoju, ale przede wszystkim dotknęło i dokonało rewolucji w obszarze ochrony zdrowia – bezpośrednio zaangażowanego w walkę z pandemią.

Statystycznie od wielu lat choroby układu krążenia odpowiadają za niemal połowę wszystkich zgonów w Polsce¹. Pomimo wzrostu śmiertelności w konsekwencji trwającej pandemii, to wciąż choroby układu sercowo-naczyniowego pozostają pierwszą przyczyną zgonów w Polsce. Wg danych GUS, od marca do 13 grudnia 2020 r. zmarło w Polsce 372 tys. osób, czyli blisko o 20% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Tylko 22,7 tys. można tłumaczyć wirusem, a reszta, czyli 36,1 tys. osób to nie tylko nagłe przypadki, ale także np. zgony z powodu niewykrytych na czas chorób przewlekłych oraz zgony pacjentów, u których standardowe ścieżki leczenia i monitorowania stanu zdrowia zostały zaburzone².

Jak podkreślają Eksperci, obawa przed zakażeniem koronawirusem sprawiła, że pacjenci z chorobami przewlekłymi nie zgłaszali się do poradni specjalistycznych i szpitali, albo robili to, gdy objawy schorzeń były bardzo nasilone. Liczba interwencji ratujących życie w ośrodkach kardiologii inwazyjnej już na początku pandemii spadła nawet o 30%, a równocześnie dwukrotnie zwiększyła się liczba pacjentów z poważnymi powikłaniami zawału serca spowodowanymi zbyt długim odwołaniem wezwania pomocy³. Notuje się coraz większą liczbę chorych z chorobami przewlekłymi, którzy ze względu na kilkumiesięczny okres pandemii mają niekontrolowane parametry krążeniowe i metaboliczne, są mniej aktywni fizycznie, mniej dbają o zdrową dietę, rzadziej stosują się do zasad profilaktyki zdrowotnej częściej narażeni są na stres. W kontekście pandemii kluczowe dla pacjentów jest utrzymywanie choroby pod kontrolą poprzez m.in. przestrzeganie zaleceń lekarza, w tym sumienne przyjmowanie leków wg wskazań lekarza, konsultowanie – także z wykorzystaniem teleporady – wszelkich niepokojących zmian w przebiegu schorzenia, monitorowanie podstawowych parametrów choroby w warunkach domowych, a w sytuacjach nagłych pilne wezwanie pomocy. Badania wskazują, że brak np. kontroli ciśnienia tętniczego koreluje z cięższym przebiegiem COVID-19, a zła kontrola glikemii

¹ Cierniak-Piotrowska M., Marciniak G., Stańczak J., 2015, Statystyka zgonów i umieralności z powodu chorób układu krążenia, [w:] Strzelecki Z., Szyborski J. (red.), Zachorowalność i umieralność na choroby układu krążenia a sytuacja demograficzna Polski, Główny Urząd Statystyczny

² Główny Urząd Statystyczny, 2021, Zgony według tygodni w 2020 roku (<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/zgony-wedlug-tygodni,39,2.html>)

³ Legutko J., 2020, Wiadomości kongresowe XXIV Międzynarodowego Kongresu Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego (<https://kardiologia.mp.pl/wiadomosci/246054,ze-strachu-przed-zakazeniem>)

u chorych na cukrzycę typu 2 wiąże się wręcz ze zwiększoną śmiertelnością w COVID-19⁴. Tak więc skuteczna kontrola ciśnienia tętniczego i glikemii nigdy dotąd nie była tak ważna jak teraz^{5,6}.

W trosce o kondycję serc Polaków, w odpowiedzi na ważną i niezwykle pilną potrzebę społeczną w obliczu trwającej pandemii COVID-19 konieczne jest podjęcie działań skupionych wokół budowania świadomości i edukacji w zakresie zagrożeń dla układu sercowo-naczyniowego. Z tego względu w ramach tegorocznej, XVIII edycji kampanii społeczno-edukacyjnej „**Servier dla Serca**”, podjęta zostanie „**Misja Ochrony Serca w czasie pandemii COVID-19**”.

„Rozpoczęta wiele lat temu i towarzysząca od początku kampanii ‘Servier dla Serca’ misja edukacji Polaków w zakresie chorób układu krążenia będzie w tym roku miała szczególny wymiar. Z uwagi na trwającą pandemię COVID-19 tegoroczna odsłona kampanii skoncentrowana będzie na praktycznych aspektach profilaktyki kardiologicznej, czyli m.in. wskazówkach jak zadbać o serce w różnym wieku i w różnej formie, zwróceniu uwagi na konieczność kontroli czynników ryzyka chorób układu sercowo-naczyniowego i cukrzycy typu 2, która także niesie ze sobą zagrożenia kardiologiczne. W przypadku cukrzycy typu 2 kluczowe jest dobre wyrównanie parametrów metabolicznych czyli ciśnienia tętniczego, glikemii, lipidemii oraz masy ciała by zmniejszyć ryzyko wystąpienia chorób serca i naczyń i wydłużyć życie choremu. Ważnym elementem kampanii będzie edukacja dotycząca zdiagnozowanych już schorzeń kardiologicznych, znaczenia kontynuowania terapii i regularnych wizyt lekarskich, a także rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych ze strony serca – jak je właściwie odczytać, jak reagować, jakie podjąć działania i dlaczego mimo obaw przed kontaktem ze służbą zdrowia nie należy lekceważyć niepokojących objawów, które mogą być początkiem lub zaostrzeniem groźnych chorób serca” – wyjaśnia Ewa Ciepałowicz, Młodszy Kierownik ds. CSR i Komunikacji Wewnętrznej Servier Polska, organizator kampanii profilaktyczno-edukacyjnej „Servier dla Serca”. „Niezwykle istotne w dobie pandemii COVID-19 jest samodzielne kontrolowanie parametrów choroby w warunkach domowych. Pacjent, staje się teraz jeszcze

⁴ Zhu et al., 2020, Cell Metabolism 31, 1068–1077 ([https://www.cell.com/cell-metabolism/pdfExtended/S1550-4131\(20\)30238-2](https://www.cell.com/cell-metabolism/pdfExtended/S1550-4131(20)30238-2))

⁵ Kreutz R., Dobrowolski P., Prejbisz A., i in., 2020, European Society of Hypertension COVID-19 Task Force Review: Lifestyle, psychological, socioeconomic and environmental factors and their impact on hypertension during the coronavirus disease 2019 pandemic, Journal of Hypertension, 2020 Dec 29; Publish Ahead of Print. doi: 10.1097/HJH.0000000000002770. Epub ahead of print. PMID: 33395152

⁶ Gaede P. et al. Diabetologia 2016 59:2298-2307 (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5506099/>)

bardziej aktywnym uczestnikiem procesu terapeutycznego, poprzez podjęcie współodpowiedzialności za swoją kondycję, jakość zdrowia i skuteczność leczenia” – dodaje Ewa Ciepłowicz.

We współpracy z Ekspertami medycznymi w ramach XVIII edycji kampanii „**Servier dla Serca**” zaplanowano następujące działania:

- **opracowanie MAPY ZAGROŻEŃ DLA SERCA**, która będzie wynikiem przeprowadzenia szczegółowej identyfikacji zagrożeń dla układu krążenia, analizy potencjalnych konsekwencji trwającej pandemii i ich wpływu na kondycję serca oraz przygotowania zestawu eksperckich rozwiązań i rekomendacji dla utrzymania serca w dobrej formie;
- **przygotowanie i redakcja E-PRZEWODNIKA**, czyli praktycznego poradnika na temat profilaktyki, właściwego postępowania w przypadku kardiologicznych chorób przewlekłych oraz cukrzycy typu 2, identyfikacji sygnałów ostrzegawczych ze strony organizmu i podejmowania właściwych reakcji oraz zawierającego wytyczne i wskazówki dla pacjentów z chorobami układu sercowo-naczyniowego;
- **realizacja BADANIA ANKIETOWEGO #ODPOWIEDZIALNIZASERCE**, czyli przeprowadzenie badania ilościowego na reprezentatywnej próbie (uwzględniającej osoby chore kardiologicznie), które zmapuje zachowania i nawyki zdrowotne pacjentów kardiologicznych (w tym skalę występowania i powody niestosowania się do zaleceń lekarskich) i zwróci uwagę na wyłaniającą się potencjalnie grupę nowo zdiagnozowanych pacjentów kardiologicznych oraz zarysuje możliwe zagrożenia ery postcovidowej;
- **współpraca z MĄDRĄ BABCIĄ (Beatą Borucką)**, znaną i popularną influencerką, która przygotuje specjalny program internetowej telewizji Silver TV z zaproszonym Ekspertem kardiologiem;
- **produkcja i promocja SPOTÓW #ODPOWIEDZIALNIZASERCE z udziałem aktorów wspierających kampanię – „DOMOWE PERYPETIE Z SERCEM W TLE”**, którzy wystąpią w serii krótkich filmów o lekkim zabarwieniu humorystycznym, dokumentujących codzienne życie w warunkach pandemii i podkreślających jednocześnie ważne aspekty profilaktyki kardiologicznej;

- **uruchomienie WIRTUALNEJ MOBILNEJ KARDIOLOGICZNEJ PORADNI SERVIER**, czyli udostępnienie zainteresowanym osobom możliwości przeprowadzenia bezpłatnej konsultacji kardiologicznej w formie teleporady, czatu lub wideocztatu;
- **współpraca z influencerem naukowym**, który przygotowuje specjalny odcinek wideo **#ODPOWIEDZIALNIZASERCE W PANDEMII I POSTPANDEMII**, opublikowany w social mediach i w całości dedykowany kampanii.

Kampania „**Servier dla Serca**” organizowana jest nieprzerwanie od 2003 roku. Jej celem jest podnoszenie świadomości społecznej Polaków w zakresie czynników ryzyka chorób układu sercowo-naczyniowego i zagrożeń z nimi związanych. W tym szczególnym roku po raz pierwszy w ramach kampanii zostaną poruszone również zagadnienia związane z profilaktyką kardiologiczną w cukrzycy typu 2.

Tegorocznej kampanii merytorycznego wsparcia udzielili: Polskie Towarzystwo Kardiologiczne, Asocjacja Niewydolności Serca PTK, Polskie Towarzystwo Nadciśnienia Tętniczego, Polskie Towarzystwo Lipidologiczne oraz Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny.

Kampania została objęta patronatem przez: Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pacjentów ze Schorzeniami Serca i Naczyń ECOSerce, Porozumienie Organizacji Kardiologicznych, Polskie Stowarzyszenie Osób z Niewydolnością Serca, Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej oraz Polskie Stowarzyszenie Diabetyków.

Więcej o kampanii na www.dbajoserce.pl oraz www.facebook.com/dbajoserce.

Kontakt dla mediów:

Sylwia Olczak
PRIMUM PR
s.olczak@primum.pl
tel. 608 072 086

Andrzej Kryński
PRIMUM PR
a.krynski@primum.pl
tel. 501 620 838

